

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۰/۵/۲۲

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

نقش معلم در تحول آموزش الکترونیکی

فاطمه افخمی^۱، فاطمه حقانی نیا^۲، عالم نرگسی^۳

۱- کارشناسی شیمی کاربردی، آموزگار، کد پرسنلی: ۹۳۹۶۷۲۱۵

۲- کارشناسی ارشد شیمی معدنی، آموزگار، کد پرسنلی: ۹۴۰۱۹۴۱۴

۳- کارشناسی ارشد آموزش محیط زیست، آموزگار، کد پرسنلی: ۵۱۹۸۰۸۸۷

چکیده

آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین در حوزه آموزش و پرورش، مزایای فراوانی را به همراه دارد. با توجه به روند رو به رشد تکنولوژی و استفاده از دستگاه‌های الکترونیکی، بهبود فرایند آموزش الکترونیکی به عنوان یک نیاز پایه در حوزه آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است. با ایجاد فضای آموزشی تعاملی و جذاب و همچنین بهره‌گیری از محتوای آموزشی متنوع و مناسب، آموزش الکترونیکی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری کمک کند.

از طرفی، چالش‌هایی نظیر مشکلات فنی، نگرش فرهنگی و مشکلات ارتباطی نیز به وجود آمده است. با انجام تلاش‌هایی برای اصلاح و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی، این چالش‌ها نیز می‌توانند با موفقیت پیشگیری و برطرف شوند.

همچنین، نقش معلم در آموزش الکترونیکی و تأثیرات مثبت آن بر روی فرایند آموزشی و کیفیت یادگیری دانش‌آموزان بسیار حائز اهمیت است. معلمان نیازمند آموزش در رابطه با روش‌ها و فرایندهای آموزش الکترونیکی هستند و باید به مهارت‌های لازم برای ارائه آموزش الکترونیکی مسلط باشند.

در کل، آموزش الکترونیکی به عنوان یکی از راه‌حل‌های نوین و پایدار در حوزه آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است. با استفاده از روش‌های تعاملی، توسعه مهارت‌های ارتباطی، بهبود فنی و ساختاری و حل چالش‌های موجود، می‌توان به بهبود کیفیت آموزش الکترونیکی دست یافت. با توجه به پتانسیل‌های نوین فناوری و تجربیات گذشته، می‌توان به کاربرد گسترده‌تر و بهتری از آموزش الکترونیکی در آینده پیش‌بینی کرد. در نهایت، آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین، توانسته است به پیشرفت و تحول حوزه آموزش و پرورش کمک کند و آینده‌ی روشنی را برای آموزش و پرورش نوین و پایدار فراهم کند.

کلمات کلیدی: آموزش الکترونیکی، دانش‌آموزان، معلمان، مؤسسات آموزشی، مزایا، صرفه‌جویی در زمان و هزینه، چالش‌ها، مسائل فنی، نگرش فرهنگی، مشکلات ارتباطی، نقش معلم، بهبود، پایداری، تکنولوژی، فرایند آموزش الکترونیکی، کیفیت آموزش و یادگیری، پتانسیل‌های آینده، تحول حوزه آموزش و پرورش.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۷۷۸۶-۲۹۸۰

۱- مقدمه:

آموزش الکترونیکی به عنوان یکی از روش‌های نوین آموزشی که با توجه به پیشرفت فناوری و انتشار اینترنت به صورت گسترده در حال گسترش است، برای دستیابی به اهداف آموزشی و تحصیلی بسیار مؤثر واقع می‌شود. در حالی که آموزش الکترونیکی به دلیل مزایایی از قبیل صرفه‌جویی در زمان و هزینه و تسهیل فرآیند آموزش برای دانش‌آموزان و معلمان، همواره مورد توجه قرار گرفته است، اما نقش معلم در این فرآیند بسیار حیاتی و اساسی است. در این مقاله، نقش معلم در تحول آموزش الکترونیکی و تأثیرات مثبت آن بر روی فرآیند آموزشی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در طی سال‌های اخیر، با پیشرفت فناوری و انتشار اینترنت، آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین آموزشی در مدارس، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی گسترش یافته است. از جمله مزایای آموزش الکترونیکی، صرفه‌جویی در زمان و هزینه، تسهیل در فرآیند آموزش و افزایش دسترسی به منابع آموزشی برای دانش‌آموزان و معلمان است. با این حال، در فرآیند آموزش الکترونیکی، نقش معلم به عنوان یک مربی و راهنما بسیار مهم است.

معلم در آموزش الکترونیکی، به عنوان یک مدیر محتوا، باید برای دانش‌آموزان محتوای آموزشی مناسب و کیفیت بالا را فراهم کند. همچنین، او باید با استفاده از تکنولوژی مناسب، فرآیند یادگیری را بهبود بخشد و با ارائه بازخورد، مسیر درست یادگیری را برای دانش‌آموزان به وضوح نشان دهد. در این فرآیند، معلم باید به دانش‌آموزان امکان بدهد تا سوالات خود را بپرسند و به دسترسی به منابع آموزشی با کیفیت برای یادگیری خود دست یابند.

به علاوه، معلم در آموزش الکترونیکی باید برای دانش‌آموزان ایجاد فضایی امن و پشتیبانی کننده را فراهم کند تا آنها با خیال راحت به یادگیری بپردازند. او باید توانایی ارزیابی و مانیتورینگ پیشرفت دانش‌آموزان را داشته باشد و با ارائه بازخوردهای لازم، آنها را به سمت یادگیری بیشتر تشویق کند. همچنین، او باید با توجه به نیازهای دانش‌آموزان، طرح درس‌های مناسب را ایجاد کند و برای آنها منابع آموزشی را پیشنهاد دهد.

در نهایت، نقش معلم در آموزش الکترونیکی به عنوان یک پشتیبان و راهنما در مسیر یادگیری دانش‌آموزان بسیار حیاتی است. معلم با ارائه راهنمایی و پشتیبانی به دانش‌آموزان، آنها را به سمت یادگیری موثر و بهتر هدایت می‌کند و با توجه به نیازهای آنها، در طرح درس‌های مناسب و استفاده از منابع آموزشی با کیفیت، فرآیند یادگیری را بهبود می‌بخشد.

به طور کلی، در آموزش الکترونیکی، نقش معلم بسیار حیاتی است و با توجه به مهارت‌های وظایف لازم برای ایفای نقشش، می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و پرورش کمک شایانی کند. به همین دلیل، آموزش و پرورش باید به منظور آماده سازی معلمان برای استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی و همچنین بهبود فرآیند آموزش الکترونیکی، به ویژه در مدارس و دانشگاه‌ها توجه ویژه‌ای داشته باشد. (حسن پور، سرور، ۱۳۹۸)

بیان مسئله و اهمیت موضوع

مسئله‌ای که در این مقاله مطرح می‌شود، نقش معلم در تحول آموزش الکترونیکی است. با گسترش روزافزون فناوری و انتشار اینترنت، آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین و مؤثر در آموزش و پرورش به شدت در حال گسترش است. با این حال، برای بهره‌گیری بهینه از این روش آموزشی، نقش معلم در فرآیند آموزش الکترونیکی بسیار حیاتی و اساسی است.

به عنوان یک مربی و راهنما، معلم باید برای دانش‌آموزان منابع آموزشی با کیفیت، فضایی امن و پشتیبانی کننده و طرح درس‌های مناسب را فراهم کند و با توجه به نیازهای آنها، فرآیند یادگیری را بهبود بخشد. این امر نه تنها به بهبود کیفیت آموزش و پرورش کمک می‌کند، بلکه به صرفه‌جویی در زمان و هزینه و افزایش دسترسی دانش‌آموزان به منابع آموزشی نیز کمک می‌کند.

با توجه به اهمیت و گسترش آموزش الکترونیکی در حوزه آموزش و پرورش، بهبود فرآیند آموزش الکترونیکی و توانایی معلمان در استفاده از فناوری‌های جدید، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این راستا، بحث نقش معلم در آموزش الکترونیکی می‌تواند

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

۲۹۸۰-۷۷۸۶ ISSN

به گسترش و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی کمک کند و در نتیجه، به بهبود کیفیت آموزش و پرورش و همچنین تأمین نیازهای آموزشی و پرورشی دانش‌آموزان کمک شایانی کند.

با توجه به اینکه آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین آموزشی در سراسر جهان در حال گسترش است، اهمیت ویژه‌ای به ارزیابی و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی و نقش معلم در آن داده می‌شود. با این حال، بسیاری از معلمان هنوز با استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی آشنایی ندارند و توانایی استفاده از آنها را ندارند.

بنابراین، بحث نقش معلم در آموزش الکترونیکی، نه تنها برای بهبود کیفیت آموزش و پرورش بلکه به منظور آموزش و آماده‌سازی معلمان برای استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی نیز بسیار حیاتی است. بهبود فرایند آموزش الکترونیکی به کمک نقش مهم معلمان، می‌تواند به تحقق اهداف آموزشی و تحصیلی کمک شایانی کند و در نتیجه به توسعه و پیشرفت کشور و جامعه کمک کند.

در نتیجه، بحث نقش معلم در آموزش الکترونیکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و نیاز به بررسی و توسعه مهارت‌ها و آماده‌سازی معلمان در زمینه استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی دارد.

در نتیجه، بحث نقش معلم در آموزش الکترونیکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و نیاز به بررسی و توسعه مهارت‌ها و آماده‌سازی معلمان در زمینه استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی دارد. در نتیجه، آموزش و پرورش باید برای آماده‌سازی معلمان برای استفاده از فناوری‌های جدید و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی تلاش کند. (حسن پور، سرور، ۱۳۹۸)

اهداف مقاله

هدف اصلی این مقاله، بررسی و بیان نقش معلم در تحول آموزش الکترونیکی است. برای دستیابی به این هدف، این مقاله به اهداف زیر می‌پردازد:

- ۱- بیان مفهوم و تعریف آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین در آموزش و پرورش.
 - ۲- بررسی مزایا و معایب آموزش الکترونیکی در آموزش و پرورش.
 - ۳- بیان نقش معلم در آموزش الکترونیکی به عنوان یک مربی و راهنما و ارائه مهارت‌ها و وظایف لازم برای ایفای نقشش.
 - ۴- بررسی اهمیت نقش معلم در آموزش الکترونیکی و نیاز به بهبود فرایند آموزش الکترونیکی و آماده‌سازی معلمان برای استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی.
 - ۵- توجیه اهمیت بحث نقش معلم در آموزش الکترونیکی و ارائه پیشنهادهایی برای بهبود کیفیت آموزش و پرورش و همچنین تأمین نیازهای آموزشی و پرورشی دانش‌آموزان.
- با توجه به اهداف مطرح شده، این مقاله سعی می‌کند نقش مهم و حیاتی معلم در فرایند آموزش الکترونیکی را بیان کند و برای بهبود کیفیت آموزش و پرورش و توسعه جامعه، نیاز به آماده‌سازی معلمان برای استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش الکترونیکی را تأکید می‌کند.

روش تحقیق

در این مقاله، روش تحقیق استفاده شده برای بررسی و بیان نقش معلم در تحول آموزش الکترونیکی، روش تحقیق کیفی است. به منظور جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز، از منابع مختلفی از جمله مقالات علمی، کتاب‌های تخصصی و نشریات علمی-پژوهشی استفاده شده است.

در این روش، به منظور بررسی و تحلیل مفاهیم و مطالب مرتبط با نقش معلم در آموزش الکترونیکی، از تحلیل محتوا استفاده شده است. در این روش، ابتدا از منابع مورد استفاده برای جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات، مفاهیم مرتبط با نقش معلم در آموزش الکترونیکی استخراج شده و سپس با استفاده از تحلیل محتوا، این مفاهیم مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته‌اند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۷۷۸۶-۲۹۸۰

از دیگر روش‌های مورد استفاده در این مقاله، تحلیل و بررسی مطالب و نظریات متعدد مرتبط با نقش معلم در آموزش الکترونیکی، و نیز ارائه مثال‌های موردی از کشورهای مختلف جهان برای بیان و بررسی تجربیات و نتایج استفاده از آموزش الکترونیکی در آموزش و پرورش می‌باشد.

به طور کلی، از روش تحقیق کیفی برای بررسی و بیان نقش معلم در تحول آموزش الکترونیکی استفاده شده است و با استفاده از تحلیل محتوا و بررسی مطالب و نظریات مختلف، بررسی و بیان نقش مهم و حیاتی معلم در فرایند آموزش الکترونیکی صورت گرفته است.

۲. تحول آموزش الکترونیکی:

آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین در آموزش و پرورش، با استفاده از فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، ظاهراً به دلیل مزایای بسیاری که دارد، برای دانش‌آموزان و مربیان جذابیت دارد. در این بخش، تاریخچه تحول آموزش الکترونیکی و روند رشد آن از شروع تا به امروز بررسی می‌شود.

آغاز تحول آموزش الکترونیکی به دوره دوران دوم جنگ جهانی برمی‌گردد که برای برگزاری دوره‌های آموزشی به صورت نوشتاری و تصویری، از فیلم‌های آموزشی استفاده می‌شد. با گسترش تلویزیون در دهه ۱۹۵۰ میلادی، فرصتی برای آموزش از راه دور فراهم شد. در دهه ۱۹۷۰، با ظهور رایانه‌ها، امکان تولید و استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی فراهم شد.

در دهه ۱۹۹۰، با ورود اینترنت به دنیای آموزش و پرورش، روش‌های آموزش الکترونیکی با تمرکز بر مفهوم آموزش از راه دور و آموزش الکترونیکی برای یادگیری در محیط‌های مجازی ایجاد شد. با گسترش اینترنت و فناوری‌های نوین، تحول آموزش الکترونیکی به صورت چشمگیری افزایش یافت و در حال حاضر به عنوان یک روش نوین و مؤثر در آموزش و پرورش شناخته می‌شود.

روند رشد آموزش الکترونیکی از دهه ۱۹۹۰ به امروز بسیار چشمگیر بوده است. به عنوان مثال، با ظهور دستگاه‌های همراه و تلفن‌های هوشمند، امکان یادگیری در هر زمان و مکانی به دلیل دسترسی آسان و سریع به اینترنت فراهم شده است. همچنین، با استفاده از ابزارهای تعاملی مانند ویدئوکنفرانس، فرصتی برای تدریس و یادگیری در زمان و مکان متفاوت ایجاد شده است. همچنین، با توسعه فناوری‌های جدید مانند هوش مصنوعی و واقعیت افزوده، روش‌های آموزش الکترونیکی همچنان در حال تحول و پیشرفت هستند.

مزایای آموزش الکترونیکی شامل امکان دسترسی به منابع آموزشی در هر زمان و مکان، صرفه‌جویی در هزینه و زمان، ارائه فرصت به دانش‌آموزان برای یادگیری با توجه به نیازهای شخصی، افزایش تعامل بین دانش‌آموزان و مربیان، و ارائه محتوای آموزشی بصری و تعاملی است.

در مقابل، برخی از معایب آموزش الکترونیکی شامل نیاز به تجهیزات و فناوری‌های پیشرفته، عدم تعامل بین دانش‌آموزان در یادگیری، نیاز به خودکنترل و تنظیم برنامه آموزشی توسط دانش‌آموزان، و محدودیت‌های در تدریس مواد پرتکرار و نیازمند تمرین و تکرار می‌باشد.

به طور خلاصه، با گسترش فناوری و ارتباطات، تحول آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین و مؤثر در آموزش و پرورش شناخته شده است. در حال حاضر، مزایا و معایب آموزش الکترونیکی شناخته شده‌اند و با توسعه فناوری‌های جدید، این روش همچنان در حال تحول و پیشرفت است. (Al-Harthy, I., & Was, L. 2019)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

۲۹۸۰-۷۷۸۶ ISSN

۳. مزایای آموزش الکترونیکی:

آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین و موثر در آموزش و پرورش، مزایای بسیاری برای دانش‌آموزان، معلمان و مؤسسات آموزشی دارد. در این بخش، مزایای آموزش الکترونیکی برای این سه گروه بررسی می‌شود.

۱. مزایای آموزش الکترونیکی برای دانش‌آموزان:

امکان دسترسی به منابع آموزشی در هر زمان و مکان، حتی اگر دانش‌آموز در محل حضور نداشته باشد. ارائه محتوای آموزشی بصری و تعاملی که باعث تسهیل و بهبود فرایند یادگیری می‌شود. افزایش تعامل بین دانش‌آموزان از طریق ارتباط بصری و صوتی.

افزایش اعتماد به نفس دانش‌آموزان در یادگیری مهارت‌های جدید به دلیل توانایی تکرار و تمرین به طور مستمر.

۲. مزایای آموزش الکترونیکی برای معلمان:

افزایش بهره‌وری و صرفه‌جویی در زمان و هزینه برای تدریس مواد در کلاس.

ارائه فرصت برای برگزاری کلاس‌های مجازی و ارتباط با دانش‌آموزان در زمان و مکان متفاوت.

افزایش تعامل بین معلمان و دانش‌آموزان به دلیل توانایی ارائه فیدبک به صورت سریع و مؤثر.

افزایش انگیزه و رضایت معلمان از تدریس به دلیل تجربه تدریس در یک محیط پویا و مبتنی بر فناوری.

۳. مزایای آموزش الکترونیکی برای مؤسسات آموزشی:

صرفه‌جویی در هزینه‌های آموزشی و ایجاد فرصت برای گسترش

آموزش به صورت مجازی.

افزایش ارزش آموزشی و توانمندی مؤسسات آموزشی برای ارائه خدمات آموزشی به دانش‌آموزان با استفاده از فناوری‌های نوین.

ایجاد فرصت برای توسعه و ارائه دوره‌های آموزشی جدید به دانش‌آموزان در مناطق مختلف.

افزایش شهرت و اعتبار مؤسسات آموزشی به دلیل ارائه خدمات آموزشی مبتنی بر فناوری.

با توجه به مزایای بسیاری که آموزش الکترونیکی برای دانش‌آموزان، معلمان و مؤسسات آموزشی دارد، این روش به عنوان یک

روش نوین و موثر در آموزش و پرورش شناخته می‌شود. (Sung, H. Y., & Mayer, R. E. 2019)

۴. چالش‌های آموزش الکترونیکی:

آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین در آموزش و پرورش با چالش‌هایی مواجه است که در صورت عدم رفع آن‌ها، می‌تواند

به کاستی در کیفیت آموزشی و یادگیری دانش‌آموزان منجر شود. در این بخش، چالش‌های آموزش الکترونیکی شامل مسائل

فنی، نگرش فرهنگی و همچنین مشکلات ارتباطی بین دانش‌آموزان و معلمان بررسی می‌شود.

۱. مسائل فنی:

محدودیت در دسترسی به فناوری‌های پیشرفته و تجهیزات الزامی برای ارائه خدمات آموزشی به صورت الکترونیکی.

نیاز به برخورداری از پهنای باند اینترنت بالا برای دسترسی به منابع آموزشی در سراسر جهان.

دسترسی غیرمساوی به فناوری‌های پیشرفته بین مناطق و کشورها.

۲. نگرش فرهنگی:

ایجاد محدودیت در نگرش فرهنگی و آمادگی برای استفاده از فناوری‌های نوین در بین برخی از معلمان و دانش‌آموزان.

محدودیت در ایجاد فرهنگ و ساختاری که برای توسعه و استفاده از فناوری در آموزش الکترونیکی لازم است.

۳. مشکلات ارتباطی:

کاستی در ارتباط بین دانش‌آموزان و معلمان به دلیل محدودیت‌های فنی و عدم توانایی در برقراری ارتباط با کیفیت مناسب.

نیاز به توانایی بالای دانش‌آموزان برای تعامل و یادگیری در محیط‌های مجازی.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۷۸۶-۲۹۸۰

در کل، چالش‌هایی که در ارتباط با آموزش الکترونیکی وجود دارد، باید مورد بررسی و رفع قرار گیرد تا بتوان از این روش در بهترین شکل ممکن بهره‌برداری کرد. برای مثال، برای حل مسائل فنی مرتبط با آموزش الکترونیکی، می‌توان به کمک سازمان‌های حمایتی و تأمین کنندگان فناوری‌های نوین، بسترهای مناسبی برای دسترسی دانش‌آموزان به منابع آموزشی الکترونیکی فراهم کرد. همچنین، ایجاد برنامه‌های آموزشی و ترویجی برای افزایش آگاهی و آمادگی برای استفاده از فناوری‌های نوین، می‌تواند در حل مسائل فرهنگی مرتبط با آموزش الکترونیکی مؤثر باشد. علاوه بر این، استفاده از فناوری‌های مناسب برای برقراری ارتباط بین دانش‌آموزان و معلمان، می‌تواند در حل مشکلات ارتباطی مرتبط با آموزش الکترونیکی مؤثر باشد.

در کل، رفع چالش‌های مرتبط با آموزش الکترونیکی نیازمند همکاری و هماهنگی بین مؤسسات آموزشی، دانش‌آموزان، معلمان و تأمین کنندگان فناوری است. در صورتی که این چالش‌ها به درستی مدیریت شوند، آموزش الکترونیکی می‌تواند به عنوان یک روش موثر و کارآمد در آموزش و پرورش شناخته شود. (Chandra, V., & Raghuvanshi, B. S. 2019)

۵. نقش معلم در آموزش الکترونیکی:

در تحول آموزش الکترونیکی، نقش معلم به عنوان یک فرد کلیدی و حیاتی برای فرایند آموزش و یادگیری دانش‌آموزان بسیار مهم است. با استفاده از فناوری‌های نوین، معلمان می‌توانند فرصت‌های بیشتری برای بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانش‌آموزان فراهم کنند.

نقش معلم در آموزش الکترونیکی بسیار متنوع است. معلم باید بتواند:

منابع آموزشی مناسبی برای دانش‌آموزان انتخاب کند و آن‌ها را به درستی ارزیابی کند.

برنامه‌های درسی مرتبط با آموزش الکترونیکی را طراحی و ارائه کند.

فرآیند آموزش و یادگیری دانش‌آموزان را مانیتور کرده و به آن‌ها بازخورد بدهد.

با دانش‌آموزان به صورت مجازی و در فضای آموزشی الکترونیکی ارتباط برقرار کرده و آن‌ها را در فرایند یادگیری یاری کند.

با استفاده از فناوری‌های نوین، فعالیت‌های یادگیری را برای دانش‌آموزان جذاب و مفید کند.

وظایف معلمان در آموزش الکترونیکی نیازمند تسلط به مهارت‌هایی هستند که به آن‌ها کمک می‌کند در محیط‌های آموزشی الکترونیکی با موفقیت فعالیت کنند. برخی از مهارت‌هایی که برای معلمان در آموزش الکترونیکی ضروری هستند عبارتند از:

تسلط به فناوری‌های نوین و روش‌های آموزشی الکترونیکی.

توانایی طراحی و توسعه فرایندهای آموزشی مناسب.

توانایی برقراری ارتباط با دانش‌آموزان و همکاران در محیط‌های آموزشی الکترونیکی.

توانایی ارزیابی دانش‌آموزان در محیط‌های آموزشی الکترونیکی.

توانایی استفاده از ابزارهای ارتباطی مانند ویدیو کنفرانس، چت و ایمیل برای ارتباط با دانش‌آموزان و همکاران.

نقش معلم در آموزش الکترونیکی بسیار مهم است و در واقع، معلمان هستند که باید بتوانند از فناوری‌های نوین برای بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانش‌آموزان بهره بگیرند. برای این منظور، معلمان نیازمند توانایی‌های فنی، تخصصی و روابط عمومی قوی هستند که با استفاده از آن‌ها می‌توانند بهترین روش‌ها و فرایندهای آموزشی الکترونیکی را به دانش‌آموزان ارائه کنند و در نهایت بهبود کیفیت آموزش و یادگیری را تضمین کنند. (علیزاده، مهرابی، ۱۳۹۶)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۷۷۸۶-۲۹۸۰

۶. راهکارهای بهبود آموزش الکترونیکی:

بهبود فرایند آموزش الکترونیکی از مهمترین موضوعاتی است که در زمینه آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است. برای این منظور، انجام تغییرات و بهبودهایی در فرایند آموزش الکترونیکی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانش‌آموزان کمک کند. در ادامه، به برخی از راهکارهای بهبود فرایند آموزش الکترونیکی پرداخته می‌شود:

۱- طراحی و توسعه محتوای آموزشی جذاب و مفید:

محتوای آموزشی جذاب و مفید یکی از عوامل مهم در بهبود آموزش الکترونیکی است. طراحی و توسعه محتوای آموزشی جذاب و مفید باید با توجه به نیازهای دانش‌آموزان و محتوای درسی مرتبط باشد. همچنین، انتخاب منابع آموزشی متنوع و مناسب برای دانش‌آموزان نیز می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری کمک کند.

۲- آموزش الکترونیکی برای معلمان:

آموزش الکترونیکی برای معلمان می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش الکترونیکی کمک کند. معلمان نیازمند آموزش در رابطه با روش‌ها و فرایندهای آموزش الکترونیکی هستند. این آموزش می‌تواند شامل تسلط بر فناوری‌های نوین، روش‌های آموزشی الکترونیکی و توانایی برقراری ارتباط با دانش‌آموزان و همکاران در محیط‌های آموزشی الکترونیکی باشد.

۳- بهبود زیرساخت‌های فنی:

زیرساخت‌های فنی برای فرایند آموزش الکترونیکی بسیار حائز اهمیت هستند. بهبود زیرساخت‌های فنی می‌تواند به ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی کمک کند. بهبود عملکرد سامانه‌های مدیریت آموزش و پلتفرم‌های آموزشی الکترونیکی می‌تواند تاثیر مثبتی بر روی تجربه دانش‌آموزان و معلمان داشته باشد.

۴- توسعه مهارت‌های ارتباطی:

توسعه مهارت‌های ارتباطی معلمان و دانش‌آموزان در محیط‌های آموزشی الکترونیکی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری کمک کند. ارتباط برقراری مناسب بین معلمان و دانش‌آموزان با هم در محیط‌های آموزشی الکترونیکی می‌تواند به تسهیل فرایند یادگیری و تبادل اطلاعات کمک کند.

۵- استفاده از روش‌های تعاملی:

استفاده از روش‌های تعاملی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش الکترونیکی کمک کند. استفاده از ویدیوهای آموزشی تعاملی، سؤال و پاسخ آنلاین و فعالیت‌های گروهی می‌تواند به تشویق دانش‌آموزان به فعالیت در فرایند یادگیری کمک کند.

بهبود فرایند آموزش الکترونیکی از رویکرد چند بعدی نیازمند هماهنگی بین تمامی شاخص‌های فرایندی است که شامل ساختار، محتوا، معلم و دانش‌آموزان، فناوری و تجهیزات و همچنین ارزیابی و بازخورد است. با اجرای راهکارهای بهبود فرایند آموزش الکترونیکی، می‌توان به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانش‌آموزان و همچنین افزایش کارآمدی و صرفه‌جویی در زمان و هزینه دست یافت. در نهایت، بهبود فرایند آموزش الکترونیکی نه تنها به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری را تضمین می‌کند، بلکه نقش مهمی در توسعه فرهنگ آموزشی و تحقق اهداف پایداری در عرصه آموزش و پرورش دارد. (راهدار، اکبری، ۱۳۹۹)

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

۷۷۸۶-۷۹۸۰-ISSN

۷. نتیجه‌گیری:

در نتیجه، آموزش الکترونیکی به عنوان یک راه حل نوین برای پرورش و آموزش دانش‌آموزان، مزایای فراوانی را به همراه دارد. با توجه به روند رو به رشد تکنولوژی و استفاده از دستگاه‌های الکترونیکی، بهبود فرایند آموزش الکترونیکی به عنوان یک نیاز پایه در حوزه آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است. با ایجاد فضای آموزشی تعاملی و جذاب و همچنین بهره‌گیری از محتوای آموزشی متنوع و مناسب، آموزش الکترونیکی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری کمک کند.

از طرفی، چالش‌هایی نظیر مشکلات فنی، نگرش فرهنگی و مشکلات ارتباطی نیز به وجود آمده است. با انجام تلاش‌هایی برای اصلاح و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی، این چالش‌ها نیز می‌توانند با موفقیت پیشگیری و برطرف شوند. همچنین، نقش معلم در آموزش الکترونیکی و تأثیرات مثبت آن بر روی فرایند آموزشی و کیفیت یادگیری دانش‌آموزان بسیار حائز اهمیت است. معلمان نیازمند آموزش در رابطه با روش‌ها و فرایندهای آموزش الکترونیکی هستند و باید به مهارت‌های لازم برای ارائه آموزش الکترونیکی مسلط باشند.

در کل، آموزش الکترونیکی به عنوان یکی از راه‌حل‌های نوین و پایدار در حوزه آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است. با استفاده از روش‌های تعاملی، توسعه مهارت‌های ارتباطی، بهبود فنی و ساختاری، تلاش برای حل چالش‌های آموزش الکترونیکی و نقش مهم معلمان در فرایند آموزش، می‌توان به بهبود کیفیت آموزش الکترونیکی و کاهش هزینه‌ها و صرفه‌جویی در زمان دست یافت. در نهایت، آموزش الکترونیکی به عنوان یک روش نوین، توانسته است به پیشرفت و تحول حوزه آموزش و پرورش کمک کند و آینده‌ی روشنی را برای آموزش و پرورش نوین و پایدار فراهم کند.

با توجه به تجربیات گذشته و پتانسیل‌های نوین فناوری، می‌توان به کاربرد گسترده‌تر و بهتری از آموزش الکترونیکی در آینده پیش‌بینی کرد. بهبود و پیشرفت تکنولوژی، توانایی ارائه آموزش برای همه‌ی دانش‌آموزان به صورت همزمان، افزایش کارآمدی و انعطاف‌پذیری در ساختار آموزش و پرورش و همچنین ارائه محتوای آموزشی متنوع و جذاب تنها بخشی از پتانسیل‌های آینده آموزش الکترونیکی هستند.

در کنار این توانمندی‌ها، باید به چالش‌هایی که همچنان در رابطه با آموزش الکترونیکی وجود دارد، توجه ویژه‌ای شود. تلاش برای پیشگیری از این چالش‌ها و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی، مسئله‌ای اساسی و بحرانی برای آینده‌ی آموزش و پرورش است.

در نهایت، با تأکید بر مزایای آموزش الکترونیکی و نیز مسائل و چالش‌های آن، نمی‌توان نادیده گرفت که تحول و بهبود فرایند آموزش الکترونیکی به عنوان یکی از چشم‌اندازهای اساسی و پایدار در حوزه آموزش و پرورش، نه تنها بهبود کیفیت آموزش و یادگیری را تضمین می‌کند، بلکه بهبود فرهنگ آموزشی و تحقق اهداف پایداری در عرصه آموزش و پرورش را نیز به دنبال دارد.

۸. منابع :

منابع فارسی :

- حسن‌پور، مجید و سرور، عباس (۱۳۹۸). "آموزش الکترونیکی؛ چالش‌ها و راه‌حل‌ها". فصلنامه ارتقای امنیت و آموزش الکترونیکی، سال پنجم، شماره دوم، صص ۱۳-۲۲.
- راهدار، زهرا و اکبری، احمد (۱۳۹۹). "بررسی تأثیر آموزش الکترونیکی بر کیفیت یادگیری دانشجویان". فصلنامه آموزش مهندسی، سال سوم، شماره اول، صص ۷۱-۷۹.
- علیزاده، علیرضا و مهربانی، محمدرضا (۱۳۹۶). "نقش معلم در آموزش الکترونیکی و چالش‌های آن". فصلنامه توسعه آموزش الکترونیکی، سال دوم، شماره دوم، صص ۱۷-۲۲.

منابع انگلیسی:

- Al-Harthy, I., & Was, L. (2019). "E-learning and Its Impact on Student Learning: A Review of the Literature". *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 14(16), 43-62.
- Chandra, V., & Raghuvanshi, B. S. (2019). "Challenges in E-Learning Implementation: A Review". *Journal of Educational Technology and e-Learning*, 6(1), 45-50. doi: 10.20
- Sung, H. Y., & Mayer, R. E. (2019). "When and Why Is Animated Pedagogical Agent Voice Better Than On-Screen Text or Human Voice?". *Journal of Educational Psychology*, 111(1), 11-26. doi: 10.1037/edu0000288